

Mätäjoki - nimeään parempi

Helsingin ja Vantaan kaupunkien läpi virtaavaa Mätäjokea on kunnostettu talkoovoimin vuosien ajan. Ensi vuonna alueelle louhitaan 130 metrin luonnonmukainen kalatie ohittamaan viimeinen iso nousueste. Jo tällä hetkellä Mätäjoki on nimeään parempi taimenvesistö.

Mätäjoki on noin yhdeksän kilometriä pitkä virtavesi, joka kulkee Helsingin ja Vantaan alueilla. Mätäjoki on Vantaanjoen muinainen lasku-uoma ja Helsingin toiseksi suurin virtavesi Vantaanjoen jälkeen. Jokea on kunnostettu jo kolmentoista vuoden ajan Helsingin Perhokalastajien, Virtavesien hoitoyhdistyksen ja luukuisten vapaaehtoisten toimesta. Kunnostuksissa on tehty taimenen kotiutusistutuksia, kutu- ja poikasaluiden rakentamista, vaellusesteiden purkamista ja korvaamista tekokoskilla sekä myös tuiki tärkeää tiedotus- ja valistustyötä.

Vaeltavan taimenen onnistunut paluu

Helsingin Perhokalastajien virtavesivastaava ja 2000-luvun taitteessa Virtavesien hoitoyhdistyksen johtokunnassa pitkään vaikuttanut **Pekka Lindblad** on nähnyt Mätäjoen kehittymisen roskaudesta kaupun-

kipurosta monimuotoiseksi taimenkeitaaksi. Yhdistykset ja sadat vapaaehtoiset kunnostajat ovat tehneet tärkeää työtä vesistön luontoarvojen ja taimenkannan parantamiseksi. Pekka Lindbladille Mätäjoen kunnostus on ollut antoisa kokemus. ”Talkootyöllä, Helsingin kaupungin myötävaikutuksella ja lahjoituksena saaduilla materiaaleilla olemme saaneet erittäin uhanalaisen meritaimenen kotiutumaan joen vaellusesteettömään alaosaan”, hän kertoo ja jatkaa: ”Kunnostustyön rinnalla seuraamme tiiviisti taimenten kutua ja kudun onnistumista. Seurantaan perustuen suunnittelemme jokasyksyiset kunnostus- ja hoitotyöt.”

Luonnonvarakeskus käy **Ari Sauran** johdolla vuosittain sähkökoekalastamassa Mätäjoella. Sähkökoekalastuksilla seurataan kunnostusten onnistumista ja kerätään tärkeää tietoa Suomenlahden meritaimenkantojen tilasta. Tulokset Mätäjoen koaloilta ovat vuosi vuodelta parantuneet.

Talkookunnostusten vetäjä jo kolmentoista vuoden ajan, Pekka Lindblad Helsingin Perhokalastajista.

Kohti vaellusesteetöntä taimenjokea

Patojen purkamiset ja vaellusesteiden poistamiset ovat nousseet koko kansan tietoisuuteen viime vuosien aikana. Tällä trendillä on ollut vaikutuksensa myös Mätäjoen vesistöön. Joesta on purettu kaksi osittaisena vaellusesteenä toiminutta pohjapatoa ja muutettu ne vesieliöille ja monimuotoisuudelle tärkeiksi koski-alueiksi. Nyt joessa esiintyy enää yksi taimenen ja vesieliöiden liikkumisen täydellisesti ylävirtaan estävä muodostuma, Pitäjänmäen Strömberginpuistossa sijaitseva kolmimetrinen putous.

Kaupunkiympäristölautakunta on hyväksynyt alueella suoritettavat mittavat vesistökuunnostukset keväällä 2022. Putouksen yhteyteen tullaan louhimaan noin 130 metriä pitkä mutkitteleva luonnonmukainen kalatie vuosien 2023–2024 aikana. Myös puiston alueella vaellusesteinä toimivia patoja ja kynnyksiä puretaan sekä muokataan ja korvataan luonnonmukaisilla koskilla.

Näiden kunnostusten jälkeen Mätäjoen pääuoma on kokonaan esteetön. Sen myötä kunnostuksia voidaan kohdistaa ylävirtaan päin.

Taimenien lisäksi Mätäjoesta tavataan muun muassa haukia, ahvenia, kivennuoliaista ja särkikaloja. Vuonna 2020 Helsingin ja Espoon kaupungit rauhoittivat Laajalahden ja Iso-Huopalahden verkkokalastukselta, jotta alueen puroihin ja Mätäjokeen pääsisi kudulle enemmän merivaelluksen tehneitä taimenia.

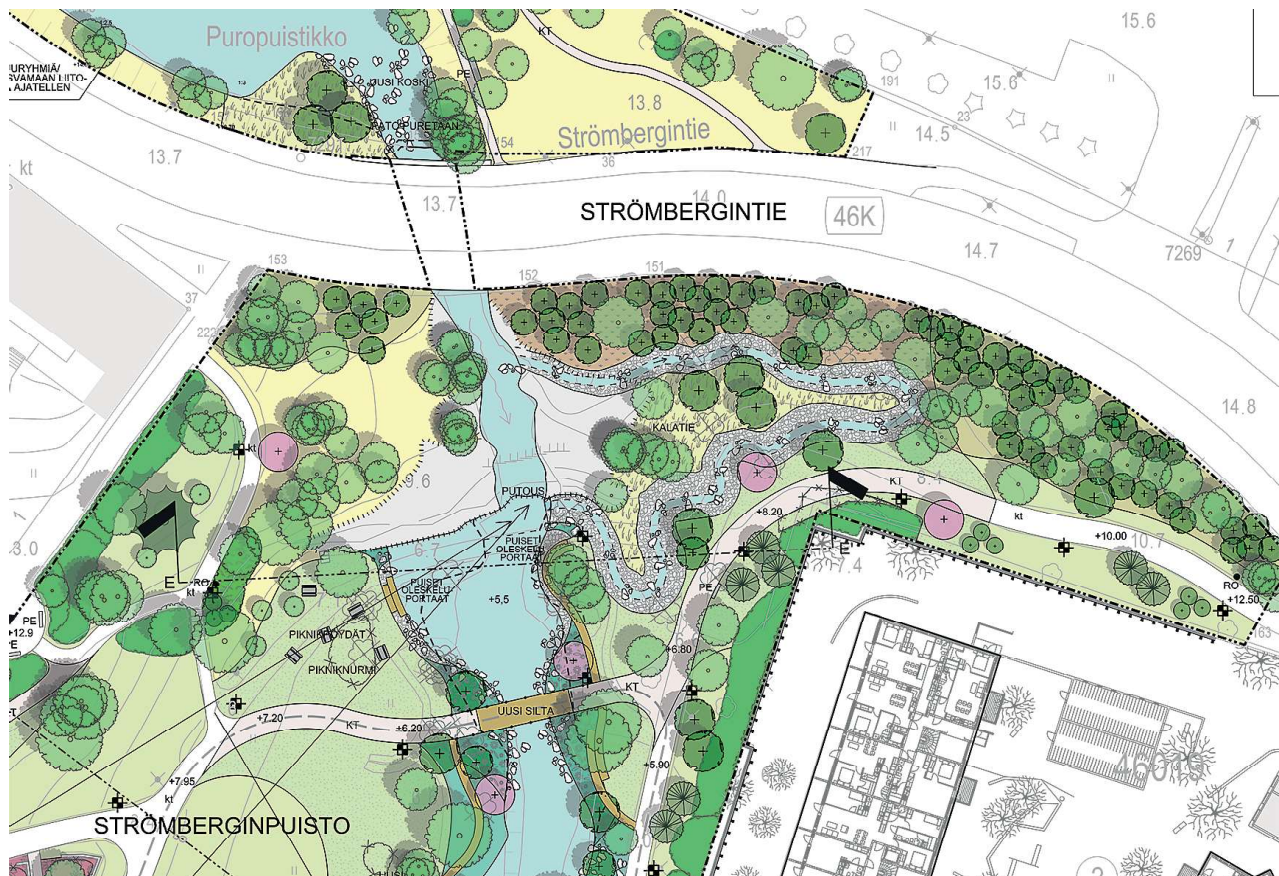
Lisätietoja Mätäjoki-projektista löytyy osoitteesta <https://helsinginperhokalastajat.org/matajoki/>

Strömberginpuiston putous ja sen ohittamiseksi tekeillä olevan luonnonmukaisen kalatien kunnostussuunnitelma seuraavalla sivulla.

Strömbergin putouksen viereiseen kallioon louhitaan kaloille ja vesieläille kulkukelpoinen luonnomukainen kalatie.

Kaupungin kunnostussuunnitelmasta näkyy, miten luonnomukainen kalatie luikertelee putouksen oikealla puolella.